

FVST gennemfører kontrol af medicinanvendelse samt tilsyn og behandling af syge og tilskadekomne dyr.

I perioden 1. februar 2020 til 31/5-2020 aflægges FVST uanmeldt besøg i 120 malkekvægsbesætninger og 30 slagtekalvebesætninger. I nedenstående har jeg samlet de væsentligste regler på området, så du har mulighed for at hjælpe dine besætninger med at få styr på området.

Tilsyn med dyr:

- Kreaturer skal tilses mindst en gang om dagen (også evt. udegående dyr) – syge dyr skal tilses efter behov og minimum 2 gange dagligt.
- Opstaldede kalve skal tilses mindst 2 gange dagligt
- Kalve, der holdes udendørs, skal tilses mindst en gang daglig

Syge dyr og sygeboks

Alle dyr, der er syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres.

Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om sygeafdeling til produktionsdyr: *"Rådet finder det fornødent at udtage et dyr af flokken og anbringe det i sygeafdeling, når dyret på grund af sin tilstand er svækket i forhold til de andre dyr og således ikke kan klare sig i konkurrencen med disse."*

Vurderingen heraf er konkret for hvert enkelt dyr.

Krav til sygeboks:

- Der skal være adgang til vand fra vandspejl – kontrolleres mindst 2 gange dagligt
- Sygebokse må ikke bruges som kælvningsboks - gælder køer og ungdyr
- Kælvningsboks må kun bruges som sygeboks ved ikke smitsomme sygdomme
- Syge og tilskadekomne køer skal kunne holdes adskilt fra andre kreaturer - gælder også ungdyr
- Maskinmalkning i syge- og kælvningsbokse
- Sygepladser Mindst 1 sygeplads og derpå 1 for hver 100 køer og underlag i sygebokse tørt og blødt - sidstnævnte gælder også ungdyr. Ved beregning af antal sygepladser afrundes til nærmeste antal hele sygepladser
- Enkelt- og fællessygebokse – mulighed for at anvende enkeltboks hvis nødvendigt - arealkrav (Enkeltsygebokse skal have et areal på mindst 10 m² for små racer og 12 m² for store racer. Fællessygebokse skal have et areal pr. ko på mindst 6,8 m² for små racer og 8,0 m² for store racer.) gælder både køer og ungdyr (først gældende fra 1/7-2024 for stalde bygget før 1/7-2010)
- En behandlingsplads til fiksering af koen pr. besætning (først gældende fra 1/7-2034 for stalde bygget før 1/7-2010)
- Mindst en ledig sygeplads ungdyr/kalve
- For dyr som er i sygeboks, skal der være en handlingsplan. Skriv f.eks. hvornår dyret er kommet i sygeboks og hvornår der igen skal tages stilling til den – og evt. behandling f.eks. undersøgelse i klovboks.

Medicin

Er der styr på medicinen i besætningen?:

Hvem må behandle?

- ✓ De der har bestået medicinhåndteringskursus eller kan dokumentere tilstrækkelig relevant erfaring.
- ✓ Ved behandling af tilbageholdt efterbyrd og mælkefeber kræver det autorisation fra Fødevarestyrelsen til den enkelte person – dvs. autorisationen er personlig og giver kun den specifikke person ret til at behandle, ikke en ret til alle ansatte i besætningen. Autorisationerne skal kunne fremvises ved kontrolbesøg.

Hvordan skal medicin opbevares?

- ✓ Utilgængeligt for udefrakommende personer.
- ✓ På køl eller ved stuetemperatur. Aldrig i solen og aldrig på frost. Læs indlægsseddel på medicinen.
- ✓ Medicin må ikke adskilles fra apotekets anvisning. Dvs. hvis der ikke er label på hver tube / flaske / pakning, så skal medicinen forblive i den pakning, som har apotekets label/anvisning påsat.
- ✓ Medicin, som har passeret holdbarhedsdato skal bortskaffes.
- ✓ Medicin, som har overskredet ordinationsperioden skal bortskaffes.

Hvad må medicinen bruges til?

- ✓ Medicin i besætningen må kun bruges til besætningsdiagnoser, som er aftalt med besætningsdyrlægen.
- ✓ Medicin ordineret til genbehandling af enkelt dyr må kun anvendes til dyr, som den er udskrevet til.
- ✓ Dosis, antal dage, administrationsvej, dyregruppe osv. som angivet af dyrlægen, skal altid følges og må ikke afviges.

Hvordan registreres forbrug af medicin?

- ✓ Alle behandlinger skal registreres ved behandlingens indledning. Ved visse former for sundhedsrådgivning er registrering af medicin i DMS et krav, i andre former for rådgivningsaftaler er det en mulighed.
- ✓ Al forbrug af medicin registreres på behandlingsdagen.
- ✓ Medicinregnskab afstemmes jævnligt, for eksempel hver 14. dage.

Hvordan bortskaffes medicinrester, sprøjter og kanyler med mere?

- ✓ Medicinflasker og sprøjter bortskaffes for sig.
- ✓ Kanyler kommes i godkendt kanylespand og afskaffes for sig.

Besætningsdiagnoser og anvisningsskema

For alle behandlinger udført af besætningsejer skal der være en besætningsdiagnose (modul 1 og 2) eller et anvisningsskema (efterbehandling). Besætningsejer skal kunne fremvise disse ved kontrol (papir, LandmandsWEB, DMS eller andre udgaver). Besætningsdiagnoserne skal have været i brug indenfor de seneste 6 måneder (mindst 5 gange iflg. FVST vejledning), alternativt har dyrlægen genundervist besætningsejer i besætningsdiagnosen (og det skal helst fremgå af journaler eller rapporter).

Tilbageholdt efterbyrd og mælkefeber

Kontrolkampagnen vil have særligt fokus på dette område. Kontrolpunkter kunne være følgende:

- Er besætningsejer eller den person i besætningen der står for disse to behandlingstyper autoriseret og kan han fremlægge dokumentation herfor?
- Kan han fremvise beslutningstræer/besætningsdiagnose for de 2 behandlinger og redegøre for symptomer der tillader behandling, og symptomer der kræver dyrlægetilkald?
- Er alle disse behandlinger registreret i DMS (krav for netop disse 2 behandlingstyper)?
- Kan der redegøres for hvordan der reageres, hvis koen ikke rejser sig efter endt behandling?